

Oświadczenie
Przewodniczącego Konferencji Episkopatu Polski w sprawie
Raportu o stratach poniesionych przez Polskę
w wyniku agresji i okupacji niemieckiej w latach 1939-1945

1. W kontekście opublikowanego – dnia 1 września 2022 roku – *Raportu o stratach poniesionych przez Polskę w wyniku agresji i okupacji niemieckiej w latach 1939-1945* chciałbym zwrócić uwagę, że poruszane w tym raporcie kwestie należy rozpatrywać w kontekście wieloletniego procesu polsko-niemieckiego pojednania.

Jego początkiem był list polskich biskupów do biskupów niemieckich z roku 1965 (*Orędzie biskupów polskich do ich niemieckich braci w Chrystusowym urzędzie pasterskim*, 18 listopada 1965). Tamtego roku biskupi polscy pisali: „W tym jak najbardziej chrześcijańskim, ale i bardzo ludzkim duchu, wyciągamy do Was (...) nasze ręce oraz udzielamy wybaczenia i prosimy o nie”. List ten szybko uznano za jeden z najważniejszych dokumentów pokojowych tamtych czasów.

Po latach możemy stwierdzić, że tamten dokument okazał się proroczy. Rozpoczął proces pojednania między Polakami i Niemcami, bez lekceważenia dokonanych zbrodni, bez zapomnienia o ofiarach i bez zamykania się w poczuciu doznanych krzywd.

2. Trwający wiele dziesięcioleci polsko-niemiecki dialog pojednania prowadzony był w duchu, który św. Jan Paweł II przedstawił w następujący sposób: „Przebaczenie nie sprzeciwia się bynajmniej poszukiwaniu prawdy, ale wręcz domaga się prawdy. Dokonane zło musi zostać rozpoznane i w miarę możliwości naprawione” (Jan Paweł II, *Przebacz, a zaznasz pokoju*, Orędzie na XXX Światowy Dzień Pokoju 1 stycznia 1997).

Miłosierdziu i przebaczeniu – zwłaszcza w życiu politycznym – muszą jednak towarzyszyć roztropność i sprawiedliwość. „Nie istnieje (...) żadna sprzeczność między przebaczeniem a sprawiedliwością. Przebaczenie bowiem nie usuwa ani nie umniejsza konieczności naprawienia zła, będącej nakazem sprawiedliwości” (Jan Paweł II, *tamże*).

Zadaniem Kościoła jest przypominanie o wartości nawrócenia, przebaczenia i pojednania. Do decydowania o praktycznych formach przywrócenia sprawiedliwości powołane są instytucje państwowe. Niech więc naszym wspólnym pragnieniem będzie, aby dwa pojednane ze sobą narody, polski i niemiecki, kierowały swój wzrok ku lepszej przyszłości.

+ Stanisław Gądecki

Arcybiskup Metropolita Poznański

Przewodniczący Konferencji Episkopatu Polski

Warszawa, dnia 3 września 2022 roku

Źródło: episkopat.pl